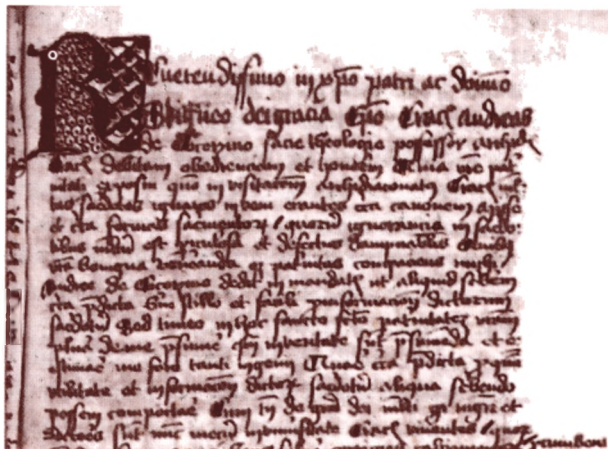

ANDRZEJ Z KOKORZYNA (ok. 1379—1435)

Andrzej z Kokorzyna (Kokorzyński) *maximus artista in studio Cracoviensi* kierunku scholastyczno-teologicznego — tak napisał o nim w 1439 r. profesor Akademii Krakowskiej Andrzej Gałka z Dobczyna, jego ideowy przeciwnik. Uważano go za jednego z największych filozofów polskich pierwszej połowy XV w. Pochodził ze szlacheckiej rodziny wywodzącej się z okolic Kościana. Studiował w Pradze, gdzie w 1399 r. uzyskał stopień bakałarza sztuk wyzwolonych. W trzy lata później został promowany na magistra — także w Pradze. Wkrótce potem przeniósł się do Krakowa i podjął wykłady na Wydziale Sztuk Wyzwolonych. W latach 1406—1407 sprawował urząd dziekana tego Wydziału. W 1408 r. został obdarzony po raz pierwszy godnością rektora Akademii Krakowskiej. Urząd ten sprawował jeszcze dwukrotnie — w latach 1426 i 1429. Za jego rektoratu Uniwersytet Krakowski w dniu 1 lutego 1409 r. wystosował do soboru w Pizie list, w którym wypowiedziano się pierwszy raz w Polsce na temat teorii koncyliaryzmu, postulując usunięcie dwóch zwalczających się papieży. Najprawdopodobniej wówczas rozpoczął Kokorzyński studia na Wydziale Teologicznym. Przed 21 kwietnia 1411 uzyskał stopień bakałarza teologii. Tego dnia z prezenty Elżbiety Granowskiej, córki Ottona z Pilcy (w latach 1417—1420 polskiej królowej, żony Władysława Jagiełły), został proboszczem w Łańcucie. W akcie nadania probostwa występuje wówczas jako bakałarz teologii. W dokumentach z lat 1414—1425 został zapisany jako bakałarz sentencjariusz teologii — doktorat teologii uzyskał bowiem na przełomie 1425 i 1426 r. Po raz drugi na stanowisko rektora Uniwersytetu Krakowskiego wybrano go 24 kwietnia 1426, już jako doktora teologii i profesora Wydziału Teologii. Był blisko związany z wpływową rodziną Pileckich, a później z dworem królewskim — po zaślubieniu przez Władysława Jagiełłę Elżbiety Granowskiej. W 1417 r. został wysłany przez króla na sobór w Konstancji z zadaniem uzyskania dyspensy potrzebnej do królewskiego małżeństwa. W 1424 r. sprawował funkcję kanclerza czwartej żony Władysława Jagiełły, królowej Zofii. Andrzej z Kokorzyna posiadał kilka beneficjów kościelnych. Przed 1420 r. był kustoszem kolegiaty w Sandomierzu. Został też wówczas wybrany biskupem przemyskim, której to godności nie przyjął. Sprawował funkcję archidiakona krakowskiego. Urząd ten pełnił, jak się zdaje, z dużym zaangażowaniem, dostrzegając potrzeby duszpasterskie ówczesnego duchowieństwa. Pozostawił po sobie skierowany do duchowieństwa parafialnego, nieukończony podręcznik odprawiania mszy świętej oraz udzielania wiernym sakramentów świętych. Aktywnie zwalczał husytyzm. Jako przedstawiciel Akademii Krakowskiej, w towarzystwie m.in. Franciszka z Brzegu, Jana Elgota i Benedykta Hessego, brał udział w dyspucie z husytami, która odbyła się na zamku krakowskim 19 marca 1431 r.

Jego rękopiśmienny dorobek pisarski jest niewielki. Zachował się m.in. traktat o komunii pod dwoma postaciami skierowany przeciw husytom. Uczniem Andrzeja z Kokorzyna był patron Uniwersytetu Jagiellońskiego — święty Jan Kanty.

BIBLIOGRAFIA

- [1] H. Barycz, *Andrzej z Kokorzyna*, PSB I, 1935, s. 107.
- [2] M. Markowski, *Dzieje Wydziału Teologii Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1397—1525*, Kraków 1996.

Zdzisław Pietrzyk